

Storkveite og

Helt i slutten av oktober dro Erik og jeg ut på kveitefiske på yttersia av Troms. Vi kjørte ut til en flytebrygge som ligger i Vargundet utenfor Ringvassøya på kvelden. Så seint på året er det viktig å utnytte dagslyset så planen var å stå opp i grålysnin-gen. Turen ut fra Tromsø var nydelig med blikkstilte stjerneklart vær og masse nordlys. Ytterst i kvalsundet, når det ikke fantes mer kunstig lys enn det vi hadde med oss, stoppet vi for å beundre nordlyset. Motor og alt av lys ble slått av og vi sto lenge å fulgte med hvordan nordlyset buktet seg over himmelen.

Etter en trivelig kveld i båten med god mat og drikke var vi oppe i sekstia. Vi startet fisket nord i Skagøysundet i grålysnin-gen. Det var strømskifte og dårlig drift, noe som ofte er ensbetyden-de med dårlig kveitefiske. Etter bare 10 minutter på den første plassen kommer det plutselig opp tre knølhval bare 50 meter bak båten. De store svarte ryggene ser enorme ut i skumringslyset.

Kval og dårlig drift gjør at vi mister trua på de første god-plassene så vi setter kursen langt utover mot åpent hav. Men vi kjører inn i tette snø-byger med sterk vind og mye gammelsjø. Vi rekker å få en stor torsk og ei 12 kilos kveite før vi legger kursen inn i sundene igjen. Her er det imidlertid tett i tett med knølhval og spekkhuggere. Jeg begynte å lure på hva kveita syntes om alle spekkhugger-

ne og mister fort trua her og. Nytt flytt til en fin kveite-grunne som har gitt gode fangster tidligere, men vi har knapt stoppet før båten blir omringet av et tyvetalls spekkhuggere. Det begynte å minne mer om en kvalsafari enn kveitetur. Nytt langt flytt resulterer i mer kvalsafari. Men det var fantastisk å se de store dyrene på så nært hold. Vi blir også vitne til

hvordan knølen samler silda nært land og kommer opp tett inntil hverandre med de enorme gapene på full åpning. Spektakulært!

Klokka passerer tolv og dagen går fort siden det vil bli rimelig mørkt klokka fire. Vi prøvde oss på litt kveitefiske igjen, men den lille vinden som hadde vært forsvant og nytt strømskift gir lite drift. Kveita kjente vi ingenting til.

Men når strømmen har snudd seg ferdig får vi god

drift. Klokka er blitt nær-mere 2 og jeg sier på fleip til Erik at: «jaja, hadde vi no bare fått ei 100 kilos så hadde det jo vært helt greit». Så går det et lite minutt før jeg kjenner at noe har tatt silda. Jeg strammer opp og gjør tilslag og blir nesten dradd over bord før jeg får slakket bremsen. Utrolig hvor sterk ei 15 kilos kveite kan være. Kveita viste seg senere å være

proppfull av melke. Gamle kveitefiskere sier at om de får ei bra hannkveite så setter de godt med bruk på samme plassen for da er det gjerne ei stor hokveite i nærheten.

Vel, det går vel ikke mer enn ett minutt før Erik rapporterer at det er noe som har tatt silda hans. Han gjør tilslag og sveiver litt. «Den er vel på størrelse med den du fikk», sier han, men så begynner den å gå...og gå... «Kanskje litt større...». Vi har nesten 2 knops drift og kveita går rett mot strømmen. Snøret raser ut så jeg sveiver fort opp mitt

bruk og starter motoren. Når jeg har fått snudd båten opp mot strømmen roper Erik at det nesten ikke er snøre igjen! Han er nyfrelst kveite-fisker og har nettopp kjøpt utstyret, inkludert en rull med 270 meter fireline. Men nå holder vi samme fart som kveita og Erik får etterhvert litt snøre inn på spolen. Til slutt er vi over kveita som har stoppet helt opp. Når Erik begynner å løfte på kveita skjønner vi at dette er skikkelig storkveite.

Stanga som Erik hadde kjøpt er av det veldig kraftige slaget. Og sånn sett står den godt til mannen. Det kommer godt med for nå blir det brytekamp. Erik løfter det han er kar om. Først skjer det lite, men så letter den fra botn og kommer sakte opp. Jeg gjør klar kveitespydet med to store trålkuler. De skal tåle 800 meters dyp uten å kollapse og har en oppdrift på 15 liter tilsammen. Så ser vi dyret der nede. Den er stor og halvveis henger rett opp og ned, som storkveitene ofte gjør når de er kjørt. Det gjør det ikke akkurat så lett å sette kveitespydet. Men når den er neste oppe legger den seg flat og jeg kjører spydet rett gjennom magen hvor det er mist sjanse for å treffe bein. Kveita slår kraftig med sporden og trålkulene forsvinner i dypet som små ør-retdubber og Erik er nær ved å bli dratt over bord. Bremsen ble nok stilt litt for stram under oppheisingen. Men så får vi oss en solid overraskelse. Trålkulene kommer opp uten kveita. Hva i svarte f...

Kvalsafari

TEKST OG FOTO:
GEIR SOGN-GRUNDVÅG

Jeg kjente jo at spydet gikk helt til bunns. Kunne den være så tjukk at det ikke gikk igjennom? Heldigvis hadde vi sett at jiggen satt som støpt i leppa på kveita – og de to trebbelkrokene satt langt nede i svelget på kveita.

Så var det rykk tilbake til start. Erik løfter det han er kar om å får inn noen få centimeter snøre i slengen. I mellomtiden har vi fått fatt i trållkulene og rigget spydet klart på nytt. Denne gangen kommer den opp i horisontal stilling og jeg setter spydet lenger ut mot finnene der det er tynner. Storkveita slår med sporden så vassfokket står over oss. Denne gangen er kveita fast og den blir løftet opp igjen av trållkulene etter bare noen minutter på bunnen og kampen er avgjort.

Vi anslår kveita til rundt 150 kilo og da skulle det være mulig å dra den inn i båten siden vi høsten før dro inn ei på 137 kilo. Men etter en halvtime med harde tak, bannskap og svetting gir vi opp. Vi tauer kveita til fiskebruket i kvaløyvågen. Der får vi heist den opp på kaia og målt lengden til 214 cm. Så heiser vi den over i et storkar og veier den rund. Vekta stopper på nøyaktig 180 kilo.

I magen på kveita var det restene av en stor torsk. Den var godt fordøyd men hadde nok vært 6-8 kilo når den ble spist. Det er vel kjent at kveita kan bli gammel – over 50 år sier faglitteraturen. For å finne ut hvor gammel

storkveita ble, tok jeg ut øresteinene til storkveita. Havforskningsinstituttet har nå talt årringer og kommet fram til at kveita var 22-24 år gammel. Det er synd å ta livet av så gamle hokveiter men samtidig er det en liten trøst å vite at den har gytt utallige ganger og er bestemor, oldemor, tippoldemor, og så videre, til mange kveiter langs kysten.

Veldig fornøyd fisker!

Knøl som spiser sild i Kvalsundet